

HET PORTRET VAN

Rudi Mario Rosscher

Sculptuur door Mooniq Priem

Wie du solltest geküsst sein

Wenn ich dich küsse
ist es nicht nur dein Mund
nicht nur dein Nabel
nicht nur dein Schoß
den ich küsse
Ich küsse auch den Fragen
und deine Wünsche
ich küsse dein Nachdenken
deine Zweifel
und deinen Mut
deine Liebe zu mir
und deine Freiheit von mir
dein Fuß
der hergekommen ist
und der wieder fortgeht
ich küsse dich
wie du bist
und wie du sein wirst
morgen und später
und wenn meine Zeit vorbei ist

HET PORTRET VAN

Rudi Mario Rosscher

Copywriting
Monique Neijndorff
2016

PROLOOG

OKTOBER 2016

Wekelijks rijd ik naar de Franciscushof om daar samen met Mario te reizen door zijn tijd. Ik loop door de gangen van de zorgboog van Lieshout, stop bij nummer 34 en klop aan. Bij binnenkomst krijg ik een hartelijke lach. Meestal hangt Mario over zijn rollator met een leeg blikje in zijn ene en een sigaret in zijn andere hand. De tv staat aan. We begroeten elkaar, ik trek mijn jas uit, draai de verwarming omhoog, steek de oplader van de spraakrecorder in het stopcontact, schenk twee Whisky's in zijn nieuwe whiskyglazen, zet er twee cola naast, druk op record en kijk hem aan. Ik zie een glinstering in zijn ogen.

Zijn beademingsapparaat pompt op de achtergrond.

Allez... gehen sie mit?

7 MAART 1959 LEIPZIG,
VOORMALIG OOST DUITSLAND,
DEUTSCHE DEMOCRATISCHE REPUBLIEK

Uit het licht
In het licht
Kindje
We geven je een naam
Rudi Mario Rosscher
Jij weet van niets
Want jij weet van alles

Der Kleine Junge Mario groeit op bij een boerenfamilie in Mölbis, een klein dorp onder de rook van VEB Kombinat Espenhain, een operatie voor de winning en verwerking van bruinkool.

Als klein kind kon Mario zich uren vermaken in de verlaten bunkers en tanks uit het verleden van de DDR. Met oude machinegeweren waande hij zich in de tweede wereldoorlog. Thuis vertelde zijn moeder hem verhalen over verstopte lijken in de omgeving. Deze verhalen hielden Mario na zonsondergang veilig binnen.

Meestal ging hij vroeg naar bed en viel in slaap met op de achtergrond de oude stoomlocomotieven die op het station in de verte arriveerden en vertrokken. Soms kon hij zijn slaap niet vangen en sloop hij naar beneden om bij de deur van de woonkamer naar binnen te gluren. Dan kon hij net een glimp van het televisiescherm opvangen. Dit was het enige aan televisie dat Mario te zien kreeg in zijn jonge jaren. Als zijn eenmaal vader door had dat iemand meekeek, vloog de pantoffel richting deur en snelde Mario naar boven.

In zijn dromen maakte hij verre reizen. Dan droomde hij dat hij middenin een klaverveld lag en werd verschrikt in een andere wereld wakker.

De jaren verstreken en verjaardagen gingen ongemerkt voorbij. Kleine Mario werd groter en het werd tijd om naar school te gaan. Op de eerste schooldag werd de grote boom op het schoolplein volgehangen met 'Schultüten', grote puntzakken gevuld met snoep. Mario zorgde ervoor dat hij ruimschoots op tijd was, zodat hij de meeste kans maakte om de grootste Schultüte uit de boom te veroveren. En dit lukte hem.

Oh, wat was hij trots en blij en verheugd. Totdat hij erachter kwam dat zijn grootste Schultüte leeg was....

Het plezier in school kon Mario niet vasthouden. Hij deed wat hij moest doen. Thuis was weinig vertier. Zijn grote broer Dietmar woonde al op zichzelf en met zijn kersverse zusje Catharine kon Mario niet zo veel. Uren moest hij met haar wandelen met een, in zijn ogen, waanzinnig belachelijke kinderwagen. Dat ging Mario niet doen. Hij bouwde de kinderwagen om tot een heuse crosswagen. Razendsnel scheurde hij met zijn zusje Catherine door de straten van Mölbis. Totdat deze babycrosswagen plaats moest maken voor zijn zelfgemaakte fiets waarvan Mario alle onderdelen bij elkaar gesprokkeld had. Mario ging alleen verder.

Naast het schoolwerk hielp Mario ook steeds meer mee op de boerderij. Zijn vader helpen bij het doorzagen van de asbestplaten totdat hij wit zag. 'Ich bin schneller als Sie alt.' Dan werd er gelachen in huize Rosscher.

Bovendien was het onder andere de taak van Mario om de verwilderde hond Ralf te voeren, omdat hij de enige was die niet door de hond werd aangevallen. Op een avond, nadat Ralf gegeten had en klaar was om zijn nachthok in te gaan, werd hij geraakt door een jagersschot. De hond was op slag dood. Mario stond er verbijsterd bij. Die nacht heeft hij de hond eigenhandig begraven. Dit was zijn eerste ervaring waarin hij iets deed wat volledig tegen zijn haren in streek. Zijn tranen hield hij verbeten in.

Om te ontsnappen aan de dagelijkse realiteit van het boerenbestaan in Mölbis, trok Mario zich terug op de hooizolder en las en herlas zijn enige boek Schateiland. Het verhaal over de belevenissen van de jonge Jim Hawkins, die bij toeval een kaart ontdekt van een eilandje waarop Kapitein Flint, een berucht piraat, een schat heeft begraven. Met enkele vrienden gaat Jim op reis om de exacte ligging van de schat te achterhalen.

Het verhaal begint met:

‘Schateiland. Als ik die naam hoor, krijg ik nog steeds kippenvel. Vaak droom ik er zelfs nog van. Van lange John Silver, van de zwarte hond en van de schurk met het blinde oog. Soms is het net of ik het tikken van de stok op de straatstenen nog steeds hoor. En dan word ik kletsnat wakker. Met een schreeuw in mijn keel. Maar laat ik bij het begin beginnen. Mijn vader...’

Mario droomde al vroeg over reizen en avontuur. Op zijn zestiende haalde hij zijn motorrijbewijs en zo kwam hij op een avond thuis met de woorden ‘Vater und Mutter, ich werde allein leben’ en hij vertrok. Das war das Leben der Kleine Mario.

Zo werd Mario een vrij man. Hij kocht zichzelf een motor, een TS 150, maakte zijn school af, werkte hard en had vele logeeradresses. Op vrije avonden speelde hij in het park Black Jack. In de vakanties pakte hij zijn motor en ging op avontuur. Eerst met pastoor Ruffaert uit het dorp, later alleen. Dan reisde hij naar de plekken waar hij de jaren daarvoor met de pastoor was geweest. Zodoende kreeg hij vrijwel altijd een onderkomen voor de nacht.

Regelmatig was hij te vinden op het parcours van de beruchte plaatselijke weilandraces. Op zijn 19^e schoof hij dusdanig met zijn motor onderuit dat hij enkele maanden uit de running was. Dat stilliggen was een moeilijke tijd voor Mario.

Na deze periode van stilte ontdekte Mario het nachtleven van de plaatselijke discotheek, alwaar de alcohol vloeide en de klappen rondvlogen. Hij genoot volop van zijn vrijheid en toen hij zijn eerste auto, een Moskvich 1200, aanschafte, diende de liefde zich rijkelijk aan. Vele harten werden veroverd... en gebroken.

In deze tijd leerde hij Inez Rother kennen. Er ontstond, buiten een groot gevoel van onbereikbare liefde, een hechte vriendschap voor het leven. Mario werd warm ontvangen in haar familie en ook haar broer Frank sloot hij in zijn hart. Inez trouwde een ander en Mario ontmoette Martina, een jonge vrouw uit een welgestelde familie. Hij werd opnieuw verliefd. Ze besloten te trouwen zodat ze een woning konden krijgen waarin ze een gezin zouden kunnen starten.

Een rustige tijd brak aan. Naast het harde werken in de plaatselijke bruinkoolmijn, begon Mario zwarte taxi te rijden. De taxi leverde hem rauwe verhalen, kostbare vriendschappen en veel geld op. Dit laatste was zijn entree om vanachter de gesloten grenzen van de DDR te kunnen proeven van het Westerse leven. Deze materiele wereld, te koop bij de Intershop, leek een weg naar geluk. Het uitblijven van een kindje en een verwijtend wantrouwen richting Mario stonden het volledige geluk in de weg.

En om het lot nog wat meer te tarten, moest Mario, 24 lentes jong, zijn dienstplicht vervullen. Na zestien weken kreeg hij zijn eerste zes uur verlof. Het was niet toegestaan om het dorp te verlaten. De kazerne lag 60 kilometer van Leipzig. Het lukte Mario om liftend bij Martina aan te komen. Het weerzien was anders dan gedacht en bij de vraag of ze hem op het station wilde afzetten, zodat hij op tijd terug kon zijn en niet tien dagen in de isoleer hoefde, antwoordde ze slechts: 'Nein, Dallas läuft heute Abend im Fernsehen.'

Gedesillusioneerd stond Mario met zijn duim in de lucht naast die Autobahn.

Al snel stopte een auto. Het raam werd opengedraaid. Mario liep er naar toe en keek recht in de ogen van een man met hogere rang uit zijn artillerie. Betrapt. Even leek tijd stil te staan, totdat de man vriendelijk lachte: 'Steig zu, ich werde still sein.' En zo ging de reis rechtstreeks naar de kazerne. Mario staarde naar het voorbijtrekkende landschap en waande zich in Dallas als zijnde John Ross senior.

Twee jaar later kwam Mario thuis. Wantrouwen overschaduwde het huwelijk. Mario bleef trouw en werkte veel. Het rijden van de zwarte taxi pakte hij weer op. Collega's werden vrienden en vrienden werden familie. Samen hadden ze het monopolie op de straten in Leipzig. Ondertussen trok de schaduw verder over het huwelijk en op een avond kwam Mario thuis in een leeg huis.

Het leven ging door. Mario ging meer en meer taxi rijden. In deze tijd heeft hij iets gedaan waarvoor hij zich tot op de dag van vandaag schaamt.

Mario, een man van zijn woord, heeft op een koude nacht met een stomdronken man in zijn taxi, uren door een van de Stadtbezirke van Leipzig gereden op zoek naar een adres dat niet leek te bestaan. Met de man op de achterbank is hij naar een collega gereden. Het adres bleek onvindbaar. Samen hebben ze de man buiten op straat, ergens in de buurt van waar hij moest zijn, achtergelaten. Nog steeds knaagt het geweten hoe het deze man verlopen is die nacht. Nog steeds knaagt het dat hij, eenmaal in zijn leven, geen woord heeft gehouden.

Een nieuwe liefde. Een mysterieuze en wunderschöne Frau, met bergen geld dat bij tijd en wijle opgestapeld in haar appartement lag. Mensen uit het westen kwamen hier hun Bargeld wisselen. Het leven werd snel en rijkelijk geleefd. Er leek geen tijd om stil te staan. Vrienden waarschuwden hem voor deze utopie, maar Mario wilde het niet horen. Tot op een koude winternacht hij de leugens achter haar verhalen ontdekte en hij in haar nachtmerrie werd meegezogen. Bedrogen zette Mario een punt achter deze liefde.

Het leven zonder vrouw beviel Mario ganz und gar nicht. In gedachten was hij bij Lutmilla, Marita, Martina, Magda, Lola, Inez, Sabine, Manuela, Utta, Osla, Urzola, Kerstien, Steffie, Deet, ... amai, zielsveel hield Mario van de liefde. Grenzeloos veel.

En toen ontmoette hij Inez. In de ban van deze vrouw met haar stadse afkomst en de verwondering dat zij alle luxe verwierp om met hem de armoede in te gaan... dat moest wel echte liefde zijn. Hij was verblind door de liefde en voelde zich zo licht als een vogel. Inez was zijn steun en toeverlaat en Mario durfde zijn hart weer te openen.

Niet lang daarna trouwden ze. De liefde leek niet op te kunnen. In Goyatz kregen ze hun eerste woning vanuit het bedrijf waar Mario werkte. Het was een vrijstaand familiehuus. Mario wist hier zelfstandig een volwaardige woning van te maken.

Desalniettemin bleef het stadsleven haar aantrekkingskracht behouden en toen ze goedkoop een woning in Leipzig konden kopen, was de beslissing om te verhuizen snel gemaakt.

Net als de motoren en auto's uit het leven van Mario, was ook dit huis een opknappertje. De vorige bewoners waren een goudsmid, zijn vrouw en twee kinderen. Deze goudsmid had in een verstandsverbijstering zijn hele gezin uitgemoord. De sporen van deze gruwelijke moord, het bloed, maar ook het goud, kleefden nog aan dit huis. Het was een eerste stap naar vrijheid waarvan Mario de weg eigenhandig heeft vrijgemaakt.

Van de bruinkoolmijn en het zwarte taxirijden stapte Mario over naar een groot boerenbedrijf alwaar hij de woeste stieren in toom moest zien te houden. Dit was niet geheel zonder gevaar voor eigen leven. Maar het leverde geld en regelmaat op.

Hun eerste kind, Tim, werd geboren. 'Ich bin Vater,' fluisterde Mario trots. En hij voelde een ongekend diep respect voor de vrouw, voor zijn vrouw, voor Inez. Hij schrok ervan.

Een nieuwe levensfase brak aan; het gezinsleven.

Mario paste zijn werk hierop aan en ging een ziekenhuisambulance besturen. 'Leipo zwölf null fünf.' De eersten met een zogeheten Funkgerät die zowel met het ziekenhuis als de politie in contact stond. Met zijn vrouw en zoon ging hij regelmatig op vakantie. Binnen de grenzen van de DDR voelde hij zich vrij. Niets leek zijn geluk in de weg te staan.

Op een koude winterdag, 9 november 1989 om precies te zijn, galmde de volgende boodschap over de Funkgerät: 'Burgers der DDR, wir werden den Sozialismus verändern. Burger der DDR berucht uns....'

De val van de Berlijnse muur. De weg naar een onbegrensde vrijheid. Mario besepte als geen ander: Es is jetzt oder niemals en hij stapte in zijn Fiat 1500 richting de grens. Urenlang, 36 in totaal, heeft hij vastgestaan totdat men bij de grens niets anders kon dan deze te openen. Eenmaal via Helmstedt het Westen ingereden, werden de Oost-Duitsers hartelijk ontvangen en werd er brood, cola en geld in de voorbijrijdende auto's gegooid.

Met tranen in zijn ogen reed Mario door naar Holland, naar Jan van der Meulen die ooit zei: 'Mario, als de muur weg is, kom dan naar hier en ik zorg voor jou voor werk.' Zowel Mario als Jan hebben zich aan hun woord gehouden.

Aan het westerse leven kon Mario wel wennen. Vrouw en kind volgden snel en Mario werd chauffeur op een vrachtwagen. Inez reed vaak mee. Het bezorgde hem een gevoel van op een klaverveld liggen maar dan ontwaken in dezelfde wereld. Van Scandinavië tot het zuidelijkste puntje van Portugal, via Rusland naar Griekenland en alles daartussenin... geen weg was onbekend terrein. Hij voelde zich als een koning op de Landstraße. De eerste twee jaar reed het hele gezin maandelijks met een volgeladen auto naar het Oosten. Ein Auto voll Geschenke. Ondertussen ging het goed met de familie Rosscher. Huizen werden gekocht, verbouwd en weer met winst verkocht.

Anna werd geboren.

Lisa werd geboren.

Er was liefde en het gezin voelde compleet.

Mario werkte hard en was veel op de weg. Fahrgeil noemde men hem. Er waren te weinig chauffeurs en hij had een sterk gevoel geen werk te kunnen weigeren. In deze tijd overleed zijn vader. Mario zat in Italië en kon geen vrij krijgen. Er heeft nooit een afscheid plaatsgevonden.

Desondanks was dit werk zijn grote passie. Daar waar hij zich thuis wel eens als een olifant in een porseleinkast voelde, was hij op de Landstraße in zijn grootse cabine volledig vrij en op zijn plek. Het vele werken zat het gezinsleven echter in de weg en

Mario ging solliciteren als conciërge op een school. Tot zijn eigen verbazing werd hij aangenomen. Met pijn in zijn hart maar voor de liefde van zijn gezin, zei hij het chauffeursleven voorgoed voorbij en koos voor een rustig en regelmatig leven.

Met zijn leven in Mölbis onderhield Mario een soort van latrelatie. In deze tijd heeft hij geprobeerd het contact met zijn broer te herstellen en hem uitgenodigd bij hem thuis in Nederland. Dit draaide uit op een teleurstelling. In 2015 is Dietmar dood in zijn appartement gevonden.

Een nieuw huis diende zich aan, op de JanVisserhof in Helmond. Mario had er een unheimlich voorgevoel bij. 'Dat huis gaan we nooit meer met winst verkopen.' Toch gingen ze het avontuur aan.

Elke vrije seconde stak Mario in het huis en Inez ging studeren. Het huis werd meer en meer zoals ze wilden, terwijl het huwelijk steeds meer afbrokkelde. Mario en Inez groeiden uit elkaar en het onvermijdelijke gebeurde... Mario moest afscheid nemen van zijn grote liefde. Inez verliet hun droomhuis en Mario bleef daar met zijn twee dochters. Tim had zijn eigen woning. Niet lang daarna raakte Anna zwanger.

In deze tijd hebben Mario en Inez voor een laatste keer als team samengewerkt voor hun kleindochter Vera.

Het viel Mario zwaar zonder liefde. Die Lust für das Leben vervaagde. Totdat hij Marita leerde kennen. Zij bracht het avontuur in zijn leven dat hij zich wenste. Deze liefde ging echter niet zonder slag of stoot en de grip was moeilijk vast te houden. Mario moest het huis te koop zetten.

Met groot verlies werd het verkocht en vertrok Mario naar Egt in Limburg. Samen met Marita ging hij nog naar Goyatz op vakantie.

Terug van vakantie bleek een huurder in het huis van Marita spoorloos en kwam er een enorme stank uit zijn ruimte. Mario heeft met haar zoon de deur opengebroken en wat ze daar aantreffen was een absurdistisch tafereel; overal lege bierblikjes tot het plafond toe opgestapeld. En een stank van een lijk dat in ontbinding lag. Een voor een zijn er 5 containers vol bierblikjes uit de woning gekomen. En met elk blikje dat eruit ging, leek Mario te verzwakken.

Na deze ontruiming ging hij naar de huisarts. Daar kreeg hij de diagnose longemfyseem.

Mario stond stil terwijl de wereld doordraaide. Der große und kräftige Mario brokkelde steeds verder af. Hij moest stoppen met werken, kwam in de zorgboog van Lieshout terecht. Het leven lijkt langzaam onder zijn voeten uit te verdwijnen.

Mario kijkt me aan:

‘Wil je zeggen dat ik trots ben op mijn kinderen,
trots op de jaren die we in Nederland hebben
opgebouwd.

Wil je zeggen dat het mij spijt dat mijn huis weg is.
We hebben het gemaakt zoals we wilden en toen
ging ze weg. Wil je zeggen dat ik de liefde mis. De
seks en de liefde.

Ik ben gebleven so wie ik ben. Ik zou in mijn leven
niets anders gewild hebben.’

EPILOOG

Later, twee dagen voordat Mario zijn verhaal voorgedragen krijgt, bel ik hem op.

‘Heb ik je nog verteld over die Mädchen von school? Dat heb ik je niet verteld he. Dat moet eigenlijk ook nog in het verhaal. ‘

‘En zet je er ook nog in dat ik Marijke een sterke en eerlijke vrouw vind. En als ze niet getrouwd was geweest... nee zet dat er maar niet in.’

Hij lacht.

Dankjewel Mario. Dankjewel Mario dat jij mij zo dichtbij liet komen. En dankjewel Mario voor dat wat je achterlaat; jouw verhaal in woord en beeld.

Die wärme der Nacht
Verschleiert vom Liebe
Entblößt durch die Wonne
Losgelassen vom Leben

